

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 30, lipiec 2020 13:42

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1608

Mija sto lat od stoczenia Bitwy Warszawskiej – jednego z najważniejszych wydarzeń w historii Europy i świata. Ranga wydarzenia skłania do hucznych obchodów stulecia. Z jakich atrakcji będzie można skorzystać? W jakich spotkaniach i konkursach wziąć udział? Zapytaliśmy Jana Edmunda Kowalskiego, Dyrektora Biura Programu „Niepodległa”.

Rok 2020 jest szczególnie w wymiarze historycznym – to właśnie w tym roku przypada stulecie Bitwy Warszawskiej. Dlaczego pamięć o tym wydarzeniu jest taka ważna?

Jan Edmund Kowalski: Bitwa Warszawska i wydarzenia 1920 roku były jednymi z najważniejszych w historii Europy i świata. Według brytyjskiego polityka, Edgara Vincenta D'Abernona, była to 18. przełomowa bitwa w dziejach świata. Polska zatrzymała ofensywę bolszewików, nie tylko broniąc odzyskanej dwa lata wcześniej niepodległości, lecz także chroniąc całą zachodnią Europę przed inwazją i zatrzymując rozprzestrzenianie się rewolucji komunistycznej...

Musimy też pamiętać, że do zwycięstwa przyczynił się ogromny wysiłek całego społeczeństwa. Do armii przybywali ochotnicy z całej Polski, a wojsko mogło liczyć na wsparcie przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych, kobiet, robotników, przemysłowców. Pomoc otrzymaliśmy także od sojuszników, m.in. Francji i Ukrainy, a zwłaszcza Węgier, które przekazały Polsce miliony sztuk amunicji.

Wygrana z bolszewikami stała się dla kolejnych pokoleń Polaków symbolem siły wspólnoty i jedności. Pokazała też, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze i trzeba o nią dbać na co dzień, nie tylko poprzez walkę zbrojną, ale również pracę na rzecz rozwoju kraju.

Biuro Programu Niepodległa przygotowało z tej okazji specjalne obchody. Czego możemy się spodziewać?

Jan Edmund Kowalski: Na obchody setnej rocznicy Bitwy Warszawskiej złożą się działania realizowane w ramach trzech filarów: edukacji, uczestnictwa i współdziałania. W każdej z kategorii przygotowaliśmy projekty, które w ciekawy i atrakcyjny sposób zaproszą Polaków (a czasami również obcokrajowców) do upamiętnienia tej rocznicy. Edukacyjny charakter ma projekt „Wiktoria 1920”, który realizujemy wspólnie z fundacją Ośrodek Karta od kwietnia br. Co tydzień publikujemy archiwalia dokumentujące co myśleli, o czym rozmawiali – i o czym korespondowali – lub co publikowali w prasie Polacy sto lat temu.

Dostępny jest także wyjątkowy serwis bitwa1920.gov.pl, który opowiada o losach bitwy i wydarzeniach roku 1920 przez pryzmat poszczególnych ludzi i wyjątkowych ciekawostek. Za sprawą nieszablonowego sposobu przedstawienia informacji chcemy zachęcić do poznawania historii także młodych ludzi. Portal przygotowaliśmy wspólnie z Polskim Radiem.

Z kolei 14 sierpnia br. będzie miała miejsce prapremiera zrealizowanego w technologii Cinematic VR 360° 3D filmu fabularnego „Wiktoria 1920”. Materiał pozwoli widzowi wcielić się w bohatera walk z 1920 roku i jego oczami obserwować przebieg zdarzeń. Dla szerokiej publiczności film zostanie nieodpłatnie udostępniony w internecie.

W symboliczną rocznicę Bitwy Warszawskiej, 15 sierpnia na PGE Narodowym w Warszawie odbędzie się widowisko multimedialne „1920. Wdzięczni bohaterom”. Występującym artystom i licznym

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 30, lipiec 2020 13:42

Małgorzata Orłowska

Odśrody: 1608

---

rekonstruktorom będą towarzyszyły m.in. wizualizacje i animacje prezentujące wydarzenia historyczne oraz specjalnie wyselekcjonowane archiwalne materiały filmowe. Widowisko będzie można obejrzeć na antenach telewizji publicznej - dostęp dla publiczności na stadionie uzależniony będzie od sytuacji epidemiologicznej. Na zakończenie świątecznego weekendu, 16 sierpnia, Biuro Programu „Niepodległa” wraz z Telewizją Polską zaplanowały premierę filmu „Wojna Światów”.

Przede wszystkim zapraszamy jednak do wspólnego działania i współtworzenia święta. Zakończyliśmy nabór do programu dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej” i już od 3 sierpnia będziemy mogli wziąć udział w kilkudziesięciu nowych projektach włączających w obchody społeczności lokalne. Wydarzenia będą realizowane przez NGO i samorządowe instytucje kultury z całej Polski. Zapraszamy także Polaków do poszukiwania w najbliższym otoczeniu pamiątek i upamiętnień, nawiązań do wydarzeń sprzed stu lat, sfotografowania ich i opublikowania w mediach społecznościowych z hasztagiem #wiktoria1920. Mogą to być pamiątki rodzinne, przedmioty codziennego użytku, kapliczki, nazwy ulic czy inne obiekty, które skojarzą się nam z tamtymi wydarzeniami. Wybrane zdjęcia wykorzystamy do stworzenia wielkoformatowego kolażu, na którym powstanie hasło „Wiktoria 1920” składające się z dziesiątek zdjęć.

Zapraszamy też do udziału w konkursie literackim „1920”, którego celem jest stworzenie literackiej panoramy roku 1920. Może to być kryminał, romans, opowiadanie szpiegowskie itd. Efektem konkursu będzie antologia z nagrodzonymi pracami oraz opowiadaniem napisanym przez jurorów konkursu, popularnych polskich autorów. Zysk ze sprzedaży publikacji zostanie przekazany na cel charytatywny. Szczegółowe informacje o zasadach uczestnictwa w naszych projektach publikujemy na stronie niepodlegla.gov.pl.

Proszę też pamiętać, że projekty upamiętniające stulecie Bitwy Warszawskiej realizuje nie tylko Biuro Programu „Niepodległa”. Na obchody złożą się wydarzenia organizowane przez władze centralne i samorządowe, państwowe i samorządowe instytucje kultury, a także społeczności lokalne.

Co się zmieni ze względu na stan epidemii?

Jan Edmund Kowalski: Podobnie jak inne instytucje, dostosowaliśmy ofertę obchodów setnej rocznicy Bitwy Warszawskiej do wymogów sanitarnych, ale myślę, że pomimo ograniczeń jest szeroka i atrakcyjna. Nasze działania edukacyjne zachęcają do pogłębiania wiedzy i włączania się we wspólne świętowanie bez konieczności uczestniczenia w wydarzeniach masowych. Film VR po premierze udostępniemy bezpłatnie w Internecie, a widowisko multimedialne będzie transmitowane w TVP. Praktycznie każde z działań pozwoli na zachowanie dystansu.

Wiele z propozycji uczenia Bitwy Warszawskiej ma wymiar multimedialny i interaktywny – dedykowana strona internetowa, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Czy odejście od „książkowej”, tradycyjnej wiedzy to ukłon w stronę młodzieży? A może w taki sposób łatwiej przekazać informacje o wydarzeniach z przeszłości?

Jan Edmund Kowalski: Nowe czasy wymagają atrakcyjnej formy i ciekawych treści. Zainteresowanie i zatrzymanie odbiorców, szczególnie młodych ludzi, wymaga pokazania, że wojna polsko-bolszewicka to nie tylko historia, ale wydarzenie, które łączy się ze współczesnością i wieloma dziedzinami życia. Mało kto pamięta, że amerykański lotnik, który został polskim żołnierzem i twórcą walczącego z bolszewikami Dywizjonu Kościuszkowskiego, jest jednocześnie reżyserem i producentem oscarowego „King Konga”.

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: czwartek, 30, lipiec 2020 13:42

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1608

Przypominamy, że tak ostatnio modna wojna elektroniczna miała swoje początki w 1920 roku, kiedy zagłuszaliśmy sowieckie radiostacje, a nasz wywiad miał jednych z najlepszych na świecie łamaczy szyfrów. Ciekawostek jest wiele więcej i warto po nie sięgnąć – można je znaleźć na łamach serwisu bitwa1920.gov.pl. Jesteśmy także przekonani, że wykorzystanie technologii VR na potrzeby produkcji filmu opowiadającego o wydarzeniach sprzed stu lat zachęci młodszych i starszych do sięgnięcia po fabularyzowane wspomnienia z czasów wojny i zainteresowania się historią.

Z wielu atrakcji, jak choćby ze specjalnej gry, mogą korzystać samorządy. Jak jeszcze mogą się włączyć w obchody?

Jan Edmund Kowalski: Samorządy i instytucje samorządowe zapraszamy do korzystania z naszych materiałów, które udostępniamy bezpłatnie. To m.in. wspomniane już zapiski z czasów wojny w ramach projektu realizowanego z fundacją Ośrodek KARTA oraz wystawa planszowa, która powstała we współpracy z Muzeum Wojska Polskiego. Wystawę można pobrać w wersji do internetu lub do wydruku i zorganizować ekspozycję wewnętrzną – w urzędzie, domu kultury, bibliotece czy szkole - albo plenerową.

Instytucje kultury mogą zorganizować - korzystając z przygotowanych w ramach konkursu „1920”, poprowadzonych przez Przemysława Semczuka wykładów przybliżających tajniki pisania i tworzenia bohaterów - warsztaty pisania opowiadań np. związanych z wydarzeniami z 1920 roku na terenie gminy czy powiatu. Oczywiście zachęcam, aby teksty, które powstaną w trakcie tych warsztatów przesłać na nasz konkurs.

Lokalne społeczności mogą też włączyć się w szukanie pamiątek po wojnie polsko-bolszewickiej i tamtych czasach, publikując zdjęcia na profilach swoich gmin i powiatów z hasztagiem #wiktoria1920. Być może będzie to impuls do poznania lub przypomnienia bohaterów, pamiątek, czy historii, które wzbogacą wiedzę o wydarzeniach, które rozgrywały się sto lat temu na terenie naszych lokalnych ojczyzn.